

Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár
4090 Polgár, Barankovics tér 6.

Beszámoló a Városi Könyvtár 2014. évi munkájáról

Készítette: Ferenczné Fajta Mária
könyvtáros

2015.

1. Bevezetés

Könyvtárunk legfőbb célja, hogy a nyilvános könyvtárak kiemelt tevékenységeit lehetőség szerint a legmagasabb színvonalon biztosítsa használói számára. Az 1997. évi CXL. törvény a kulturális javak védelméről és muzeális intézményekről, nyilvános ellátásról és közművelődésről határozza meg alapfeladatainkat, melyet a helyi igényeknek és sajátosságoknak megfelelően látunk el.

A 2014-es év eseményei alapvető változásokat nem hoztak a könyvtár életében. Ez évben kiemelt feladatunk az volt, hogy a 2013. októberében átadott, megújult szolgáltatóhelyen minél több felhasználót érjünk el, valamint az újonnan kialakított részlegekben minden korosztály találja meg az olvasás, a tanulás, a művelődés és a kapcsolódás háttérét. Ennek érdekében könyvtárbeutatót, és használóképzést tartottunk felnőtt- és gyermek olvasóink részére az év folyamán több alkalommal, egyéni és csoportos formában egyaránt.

A könyvtár népszerűsítésének eszközeként új programként indítottuk a jeles napokhoz kötődő családi játszóházak szervezését, ahol a különböző korosztályok együtt keresik fel a könyvtárat. A felkínált tevékenységek mellett tájékozódhatnak a könyvtár szolgáltatásairól, megismerhetik a használat szabályait is.

2. Személyi és tárgyi feltételek

A könyvtári feladatokat 1 fő könyvtáros, és 1 fő könyvtáros asszisztens látta el teljes munkaidőben.

Az év folyamán mindkét szakalkalmazott teljesítette a TÁMOP-3.2.12-12/1-2012-0007 „Humán erőforrás fejlesztés Tiszaújváros, Polgár, Alsózsoltca kulturális intézményeiben a közoktatás és az életen át tartó tanulás támogatására kialakított szolgáltatások fejlesztése, bővítése érdekében” projekt keretén belül vállalt továbbképzéseket. 1 fő a *Kulturális szolgáltatásfejlesztési szakember* és a *Könyvtári szakember* szakirányú képzéseken végezte tanulmányait, emellett az *ECDL Start* képzésen vett részt. 1 fő *A fejlesztő biblioterápia alkalmazásának lehetőségei a gyerekkönyvtári munkában* akkreditált továbbképzésen szerzett tanúsítványt.

Tárgyi feltételeinkben csekély mértékű változás történt az elmúlt évhez képest. Az érdekeltség-növelő támogatás 19 %-át fordítottuk könyvtári eszközök – könyvtámaszok - vásárlására. Az új bútorzat szép, esztétikus környezetet teremt szolgáltatásainknak, azonban az informatikai eszközeinket 2008 óta nem tudtuk fejleszteni. A meglévő 10 db használói számítógép közül már csak 8 db üzemképes, ebből 6 db nyilvános számítógép áll a könyvtárhasználók rendelkezésére.

3. A könyvtár tartalmi munkája

A tartalmi munkát az állomány alakítása, a forgalmi mutatók alakulása, és a szervezett programok indikátorai tükrözik.

3.1. Állományalakítás

2014-ben állományunk gyarapítására a nyilvános könyvtári feladatok támogatására kapott összeg 100 %-át 931 eFt, és az érdekeltségnövelő támogatás 81%-át 177 eFt értékben dokumentumok vásárlására fordítottuk.

Ebből 661 eFt összeget tartós megőrzésre, folyóirat vásárlására 268 eFt-ot fordítottunk. Összesen 28-féle napilapot, hetilapot, havilapot fizetett elő a könyvtár.

A források gazdaságos kihasználása érdekében a dokumentumokat többnyire a Líra Könyv Zrt. honlapján elérhető újdonságok, és a Könyvklub Magazin kínálata alapján szereztük be. Szerződést kötöttünk a Könyvtárellátó Nonprofit Kft.- vel ami alapján a kéthetente és havonta megjelenő folyóiratokat szállította.

A vásárláson kívül a Nemzeti Kulturális Alap könyvtámogatás címen, és a Márai Program III. fordulóján leadott megrendelés alapján 613 eFt összegben gyarapodott térítésmentesen az állomány. Szintén NKA támogatással további 52-féle folyóiratot kapott havi rendszerességgel könyvtárunk. (1.sz. táblázat)

Az idei évben összesen 420 db dokumentumot vettünk nyilvántartásba 1 274 eFt értékben.

Állománygyarapítás	Dokumentum/db		Összesen	Érték/Ft
	Felnőtt részleg	Gyermek részleg		
Vásárlás	193	53	246	660 676
Márai Program	78	26	104	274 962
NKA könyvtámogatás	45	25	70	338 217
Összesen	316	104	420	1 273 855

1. táblázat **Állománygyarapítás**

Az állomány apasztását a dokumentumok fizikai állapotát, tartalmi elavulását tekintve belső munkafolyamatként végeztük. A leválogatott kötetek törlésére, a leltárkönyvből, és a számítógépes katalógusból való kivezetésére 2015-ben kerül sor.

A 2. sz. táblázat dokumentumtípusok szerint, a 3. sz. táblázat tematikus csoportosítás alapján részletezi az állomány alakulását.

	Könyv/db	Audiovizuális dokumentum/db			Összesen
		Hanglemez, dia	DVD	Hangoskönyv, CD	
Állomány 2013.12.31.	26 929	1149	2	18	28 098
Gyarapodás	412	-	-	8	420
Állomány 2014.12.31.	27 341	1149	2	26	28 518

2. táblázat Dokumentumállomány alakulása

	Felnőtt szépirodalom	Felnőtt szakirodalom	Gyermekirodalom		Összesen
			Szépirodalom	Ismeret- terjesztő művek	
Könyv	9807	7497	5613	4059	26 976
Hangoskönyv	16	2	8		26
Hanglemez	67	266	95		428
Diafilm	36	163	522		721
DVD		2			2
Összesen	9926	7930	6238	4059	28 153
Időleges megőrzésű dokumentum					365
Összesen	9926	7930	6238	4059	28 518

3. táblázat Dokumentumok tematikus megoszlása

A felnőtt részlegben az olvasói igényeket szem előtt tartva, a sikerkönyvek, bestsellerek beszerzése van túlsúlyban. Természetesen meg kell találnunk az egyensúlyt a romantikus, a bűnügyi, a sci-fi és a kalandos témájú szépirodalmi művek között. Vannak régóta népszerű szerzők, akiknek gyűjtjük az újonnan megjelent köteteiket, és évről évre vannak új felfedezettek. Az idei év termékeny volt, több kortárs szerző művét is megismerhette a közönség. A legkeresettebb írók: Fábíán Janka, Nyáry Krisztián, Grecsó Krisztián, Dragomán György, Rakovszky Zsuzsa, Lőrincz L. László, Ken Follett. A szakirodalom tekintetében elmondható, hogy a legkedveltebb téma az egészségmegőrzés, a pszichológia és az ezotéria. Egyre többen keresik a politikai vonatkozású riportkönyveket is.

A gyerekek érdeklődési köre nagyon szerteágazó. A kisebbek egyaránt szeretik a meséskönyveket, és a képeskönyveket. Fogékonyak az újdonságokra, keresik a mesefilmek hőseiről szóló könyveket, de a "nagy mesemondók" és mesegyűjtők kötetei is népszerűek. A tini lányok nagy kedvencei az előző évhez hasonlóan még mindig a Vörös pöttyös könyvek sorozat tagjai, a fiúk a történelmi és a fantasy könyveket keresik.

3.2. Forgalmi mutatók alakulása

A forgalmi mutatók által realizálódik a tényleges könyvtárhasználat. A könyvtárhasználók aránya, a látogatások száma, és az általuk igénybe vett szolgáltatások alkalmai, és formái teszik ezt láthatóvá.

A beiratkozások száma a költségvetési évhez kötötten a 2014.01.01 – 2014.12.31- ig tartó időszakra vonatkoznak, viszont az évi érvényes regisztrációval rendelkező olvasói szám tükrözi a tényleges könyvtárhasználókat.

Továbbra is a 16 év alatti olvasói osztály van jelen legnagyobb arányban, hiszen részükre többször van lehetőségünk csoportos látogatásokat, könyvtári órákat és egyéb programokat szervezni, ezáltal népszerűsíteni a könyvtárat. Mindemellett a gyermekrészleg látogatóit térítésmentesen regisztráljuk. Arányában a felnőtt olvasói osztályhoz tartozók száma is növekedett, akik aktív könyvtárhasználói könyvtárunknak. (4.sz. táblázat)

Regisztrált könyvtárhasználók				
Olvasói osztály	Beiratkozások száma / fő		Érvényes regisztrációval rendelkezők száma / fő	
	2013	2014	2013	2014
Felnőtt	42	48	52	71
Nyugdíjas	30	39	40	48
70 év feletti nyugdíjas	43	67	53	82
Diák	23	34	50	50
Pedagógus	11	12	15	17
Gyermek (16 év alatt)	625	466	752	795
Összesen	774	666	962	1063

4. táblázat Regisztrált könyvtárhasználók

Év	Regisztrált olvasók/ fő	Látogatók/ fő	Kölcsönzött és helyben használt dokumentumok/ db	Könyvtárközi kölcsönzés / db	Internet és számítógép használat / fő	Kölcsönzési napok	Könyvtári honlap látogatottsága/ alkalom
2013	962	4808	10953	90	542	190	19169
2014	1063	5999	13621	102	750	191	23623

5. táblázat Könyvtárhasználat

Az 5. sz. táblázat részletezi a könyvtárhasználat módjait és gyakoriságát. Az idei évben közel 6000 fő látogatott el könyvtárunkba. A nyitva tartási napokat figyelembe véve ez átlagosan napi 30 főt jelent. A kölcsönzött és helyben használt dokumentumok számának középértéke 71 db/nap, aminek túlnyomó része könyv, de a folyóiratok iránt is meglehetősen nagy igény mutatkozik.

A nyilvános számítógépek használatának célja az elmúlt évekhez képest változást mutat. A gyerekek továbbra is az on-line játékok és a közösségi oldalak felkeresése végett veszik igénybe a Teleház nyújtotta szolgáltatásainkat, míg a felnőttek egyre inkább az e-ügyintézés, nyomtatást, szkennelést előtérbe helyezve.

Az év folyamán 113 db könyvtárközi kérést küldtünk más könyvtáraknak az ODR-en keresztül, ebből 102 db dokumentumot tudunk eljuttatni olvasóinkhoz. A legtöbb dokumentumot teljesen ingyen biztosítottuk a megyei Méliusz Juhász Péter Könyvtár állományából kölcsönözve.

Honlapunk látogatottságának növekedése jelzi, hogy egyre többen választják a távhasználat lehetőségét. A könyvtár falain túl is elérhető a könyvtár katalógusa, a felhasználók tájékozódhatnak az aktualításokról.

3.3. Könyvtári rendezvények

Családi Játzóházak

Az idén a könyvtári rendezvények sorába bekerült a jeles napokhoz kötődő játzóházak szervezése. Nem teljesen új kezdeményezés ez, hiszen évek óta teret adunk a gyerekek alkotó, szórakoztató kézműves foglalkozásainak. Újdonság azonban a program komplexitása. A családok többféle tevékenységet választhatnak, korosztálytól függetlenül az együtt töltött délutánon. Játékos vetélkedők formájában ismerkedhetnek a könyvtári renddel, a könyvtár milliójével. Különböző anyagok felhasználásával, és technikák alkalmazásával alkothatnak, továbbá ismerkedhetnek a könyvtár állományával.

Farsangi játzóház

Az első családi játzóházat március 2-án tartottuk. A résztvevők álarcokat készítettek; csapatokban gyűjtötték ki a könyvekből bójtelő havának jelesebb napjait, szokásait; a gyerekeknek fánkező-versenyt rendeztünk. Résztvevők száma: 54 fő

Húsvéti játszóház

A húsvéti előkészületek idején, április 17-én, a családok tojást festettek; nyuszi-, és tojásképet hímeztek; közösen díszítettük fel a könyvtár tojásfáját. Nagy izgalommal keresték a könyvekben rejtőzködő tojásokat. Résztvevők száma: 47 fő

Karácsonyváró játszóház

Az év harmadik, és egyben utolsó játszóházát a karácsonyváras hangulatában tartottuk, a városi Karácsonyváró ünnepség előtt, december 21-én. Szébbnél szebb karácsonyfadíszek születtek szülő és gyermek alkotómunkájának köszönhetően. Résztvevők száma: 29 fő

Összegezve elmondható, hogy a játszóházi programok kellemes, jó hangulatú kikapcsolódást jelentettek a könyvtárba látogató családok számára.

Képzlet szárnyán

Általános iskolás gyerekek alkotásaiból rendeztünk kiállítást áprilisban. A Könyv Napja alkalmából meghirdetett rajzpályázatra kedvenc mesék, regények, történetek képzeletbeli megjelenítéseit gyűjtöttük össze. Olvasásélményeikre alapozva szebbnél szebb képi ábrázolások születtek a "képzlet szárnyán".

Résztevők száma: 38 fő

Anyák Napi készülődés

A Polgári Foltvarrókör vezetőjével, Bacsa Gyulánéval fonalgrafikával díszített üdvözlőkártyát készítettek alsó tagozatos kisdíákok. A gyerekek nagy izgalommal válogatták a díszítőelemeket és a nekik tetsző versikét saját kis meglepetésük elkészítéséhez.

Résztevők száma: 22 fő

Barátunk a könyv

Az idén a népszerű „Barátunk a könyv” megyei olvasónapló pályázaton való részvételi arány kisebb mértékű volt. Talán az idő rövidege, vagy a kötelező irodalom nagyobb terjedelme miatt mindössze három csapat készítette el naplóját. Közülük két csapat munkáját jutalmazták a debreceni ünnepélyes eredményhirdetésen. A gyerekek méltán lehettek büszkéek a feszített tempóban, maximális szorgalommal elkészült naplókért járó díjakért.

Résztevők száma: 7 fő

Szünidei kézműves könyvtári napok

Vidám gyerekzsongás töltötte be a könyvtárat délelőttöként június 23 – 27-ig, a vakáció második hetében. A gyermekrészleg kreatív műhelyé alakult át néhány napra. Előkerültek az újrahasznosításra váró anyagok, valamint az alkotáshoz szükséges eszközök. A gyerekek kíváncsian várták minden nap vajon mit fogunk készíteni, és lesz-e meglepetés program? A kézműves foglalkozásokon készült valamennyi remekmű tükrözte alkotójának egyéniségét, fantáziáját. Papírgurigából színes kutyabábok, és macskabábok keltek életre; kis levelibékákat varázsoltunk tojáskosárból; a bébiételes üvegeket mini akváriummá alakítottuk át. A kreatív tevékenységek mellett kikapcsolódásként lehetett böngészni a könyvek között, játszottunk, filmet néztünk. Felkerestük az Állandó Helytörténeli kiállítást is egy alkalommal, ahol a gyerekek betekintést nyerhettek a régi idők mindennapi életébe, és rácsodálkozhattak a különböző mesterségek mára már elfeledett eszközeire. A hetet örömteli pancsolással zártuk a strandon.

Résztevők száma: 23 fő

Országos Könyvtári Napok

2014. október 13 – 20. között zajlott országszerte a könyvtárak összefogását hangsúlyozó rendezvénysorozat. Könyvtárunk ez évben az alábbi programokkal kapcsolódott:

Október 14. Megyesi Józsi bácsi *Útikalauz Polgár belvárosáról* c. hangoskönyvének bemutatása felső tagozatos diákoknak.

Résztevők száma: 31 fő

Október 15. *Író-olvasó találkozó Nyulász Péterrel* – Helka a Burok völgy árnyai kalandos meseregény írójával találkozhattak a gyerekek, aki színes és humoros előadásával újjáélesztette a Balaton legendáját.

Résztevők száma: 34 fő

Október 19. *Könyves Vasárnap - Családi játszóház*

Egész napos nyitva tartással, és kedvezményes beiratkozási lehetőséget kínálva vártuk új és meglévő olvasóinkat.

A játszóházban papírgömbölgők készültek, a kisebbeknek pedig a diafilmek varázsát mutattuk be néhány mesével.

Résztevők száma: 48 fő

Polgár, 2014. február 16.

Radics Zoltánné
intézményvezető

Ferenczné Fajta Mária
könyvtáros

1 db melléklet:

- 1. sz. mell. : 2015. évi folyóiratjegyzék